

Sevim Ak

Resimleyen: Behiç Ak

GEMİCİ DEDEM

38

basım

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

Sevim Ak
GEMİCİ DEDEM

Resimleyen: Behiç Ak

Yayın Koordinatörü: İpek Şoran
Düzeltili: Fulya Tükel
İç Tasarım: Gözde Bitir Tufan
Tasarım Uygulama: Gülay Yıldız

1. Basım: 2007

38. Basım: 7000 adet, Ekim 2023

ISBN 978-975-07-0865-7

© Can Sanat Yayınları A.Ş., 2007

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak
kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni
olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Can Sanat Yayınları Yapım ve Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.

Yayıncı Sertifika No: 43514

Maslak Mh. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza No: 9/25 Sarıyer, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33

cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Baskı ve Cilt: Pasifik Ofset; Sertifika No: 44451

Adres: Cihangir Mah. Güvercin Cad. Baha İş Merkezi

A Blok No: 3/1 Z. Kat Avcılar, İstanbul

Bu kitabın sahibi:

.....

Sevim Ak

Samsun'da doğan Sevim Ak, 1976'da Yıldız Teknik Üniversitesi Kimya Mühendisliği'nden mezun oldu. Biyokimya uzmanlık eğitiminin ardından yirmi beş yıl Heybeliada Sanatoryumu'nda ve özel kliniklerde çalıştı. 'Oyun oynamaya' benzettiği yazma tutkusu öğrencilik yıllarına uzanan Sevim Ak'ın ilk öyküsü 1985'te, Cumhuriyet gazetesinin pazar ekinde yayımlandı. İlk çocuk kitabı *Uçurtmam Bulut Şimdi* (1987), yayımlandığı yıl Akademi Kitabevi Çocuk Edebiyatı Öykü Ödülü'nü kazandı. *Düşlere Sobe* adlı çocuk oyunu İstanbul Şehir Tiyatroları'nda, *Horoz Adam* ve *Korsan* adlı kitabından aynı adla uyarlanan oyun da Ankara Devlet Tiyatroları'nda sahnelendi. *Horoz Adam* ve *Korsan*, aynı zamanda Uluslararası Çocuk ve Gençlik Kitapları Kurulu'nun (IBBY) "Engelli Çocuk ve Gençlere Dair Göze Çarpan Kitaplar" kataloğuna seçildi. 2000-2007 arasında, İLKYAR Vakfı'nın Gezici Projeleri kapsamında, ODTÜ'nün desteğiyle 160 yatılı bölge okulu ve 30 köy okulunda gerçekleştirdiği öykü okuma ve yazma etkinliklerindeki anı ve izlenimlerini, *Güneşin Çocukları* adlı kitapta topladı. Bu etkinliklerin sonuçları Fransa'da *Lignes D'Ecrites*'ün çeşitli sayılarında da yayımlandı. Çocuklar için otuzdan fazla kitap kaleme aldı. Bazı kitapları Almanca, Arapça, Korece ve Felemenkçe'ye çevrildi. *Kırk Şemsiye* adlı resimli öykü kitabı, Çocuk ve Gençlik Yayınları Derneği (ÇGYD) tarafından 2006 yılının En İyi Resimli Kitabı seçildi. 2009'da Astrid Lindgren Anma Ödülü, 2012'deyse Hans Christian Andersen Ödülü gibi çocuk edebiyatının Nobel'i kabul edilen, iki prestijli ödüle aday gösterildi. Televizyon çocuk programları için senaryolar, *Leylak Kardeş* adlı animasyon dizisi için öyküler yazdı. Edebiyatta 35. yılını kutladığı 2023'te, Troya Folklor Araştırmaları Derneği'nin düzenlediği Troya Kültür Sanat Ödülleri kapsamında Oğuz Tansel Çocuk Edebiyatı Ödülü'nün sahibi oldu. Çocukların sorunları üzerine düşünürken kendini hep yeni bir kitabın içinde bulan Sevim Ak, İstanbul'da yaşıyor. Şehrin özellikle çok sevdiği sokaklarında ve adalarında, kedilerin ve martıların eşliğinde bambaşka hayatları ve hayalleri öyküleştiren.

Yazarın yayınevimizden çıkan diğer kitapları:

AZ BUÇUK TEO
BABAMIN GÖZLERİ KEDİ GÖZLERİ
ÇİLEKLİ DONDURMA
DALGALAR DEDİKODUYU SEVER
DOMATES SAÇLI KIZ
DÖRTGÖZ
ESKİLER ALIRIM
GAZETE FISILTILARI
GÖKTE BİRİ VAR
GÖZLERİNDE GÜNEŞ VAR
HOROZ ADAM VE KORSAN
KARŞI PENCERE
KIRIK ŞEMSİYE
KUŞLU KÖY
KÜÇÜK SIRLAR
LODOS YOLCULARI
MAHALLE SİNEMASI
MELO
PEMBE KUŞA NE OLDU
PENGUENLER FLÜT ÇALAMAZ
PUF, PUFPUF, CUF, CUFCUF VE CİNO
PULDAN TAŞTAN LAHANADAN
SAÇLARINDA SORU İŞARETLERİ
SAKIZ KIZIN GÜNLERİ
SEN, BEN, ELMA AĞACI
SICAK ÇİKOLATALI YOLCULUKLAR
SİRK KIZI
ŞARKINI DENİZLERE SÖYLE
TOTO VE ŞEMSİYESİ
TOTO'NUN SINIFI
UÇURTAMAM BULUT ŞİMDİ
VANİLYA KOKULU MEKTUPLAR

Bu sabah kentimize çat kapı bir konuk geldi. Soğuk, beyaz ve tafracıydı. Uçuşa uçuşa gidiyor, önüne çıkana dokunuyor, beyaza buluyordu. Kendi renginden başkasına katlanamayacak kadar kıskanç mıydı ne? Renkli bulduğunu, beyaz örtüsünün altına gizliyor, görünmez hale sokuyordu.

Konukseveriz ya... Gelişini bayram olmuşçasına kutladık okulda.

Müdür, eline dev makasını aldı, "Ders saatlerini kııptım," dedi. "Konuğumuz gidene kadar sabah geç gelip öğleden sonra erken paydos edeceğiz!"

Kentimiz sessizleşti. Önce kuşların sesleri işitilmez oldu, sonra seyyar satıcıların bağırışları. Akşama doğru araba gürültüleri de kesildi. Tiz bir düdük sesinin ardından konuğumuzun yumuşak adım seslerini duyuyorduk yalnızca.

Yeşil-kırmızı ekose atkılı adam yaşamıma ilk adımını bugün, karla birlikte attı.

Okuldan babam aldı beni. Beraber “tuzaklarla dolu” süpermarkete gittik. Paramızı kapmak için kurulmuş “tuzaklara” yakalanmayı enayilik sayan babamı görmeliydiniz. Alışveriş sepetini kılı kırk yarmadan tıklım tıkış doldurduğuna içimden kahkahalarla güldüm.

“Mercimek... fiyonk makarna... yulaf ezmesi... bulgur... nohut... Hah, pirinç... Annen, pirinci unuttursak bir şey almadan gelmişsiniz, der. Şekeri de unutmayalım. Soğukta enerjisiz kalırsak üşürüz. Sarmısak enfeksiyondan korur, atalım sepete. Yollar kapanırsa kimse sokağa çıkamaz. Apartmanda komşuluklar artar; un, pasta kreması, jöle, puding, galeta gerekir. Ah, tabii kuruyemişler, cipsler, içecekler...”

Ben de canımın çektiğini çaktırmadan sepete koydum. Gördüyse de ses çıkarmadı, görmemezlikten geldi.

Eve gelince alışveriş torbalarını kapının önüne yığdık.

Babam gözlerini suçlu suçlu torbalara devirdi.

“Amma abarttık, ha! Öff! Ne yapayım! Çocukluğumdan gelme bu alışkanlık. Annem de karın yağdığını görür görmez beni fırına, bakkala gönderirdi.”

“Sen de beni bakkala fıstıklı çikolata almaya gönderirsin herhalde.”

Bakışı ekşiye çaldı birden.

Babamdan ne iyi limon satıcısı olur! Ekşi yüzünü gören, içi boşaltılıp su doldurulmuş hileli limonlardan satmadığını hemen anlar.

“Gözün doysun. Ne istediysen aldım. Fındık, fıstık, ceviz, çikolata, meyve suyu, sosis, gofret...”

“Fındıklı çikolata aldık ama. Sen fıstıklıyı daha çok sevmez misin?”

“Beni düşünmen ne büyük incelik! Al şu torbaları, yok ol karşımdan. Sana iyilik yaramıyor.”

Babam böyledir işte... Kırıp dökmeyi pek sever. Baba olacaklar en iyi odun kıranlardan mı seçiyor? Benim babam odunu bir vuruşta ikiye bölmede ustadır da...

Oysa iyi konserve açanları baba yapmalılar bence. Çünkü konserveyi döküp saçmadan açan biri, kimseyi kolay kolay incitmez.

Nedense babam bana hiç sevgili oğluymuşum gibi davranmıyor. İşine gelmeyen bir şey söyledim mi, bağırıp çağırıyor. Ona hep yıldızlardan, bulutlardan, sokak kedilerinden bahsedemem ya.

Ne zaman bir şey istesem, “Ağzından hep para sözü çıkıyor,” der. “Ben para babası mıyım? İçinde para olmayan şeyler yok mu?”

“Var. Gökyüzü, ağaçlar, yıldız...” diye sıralamaya kalksam, bu kez de “Onlardan söz et de, dinleyeyim ne olur,” diye yalvarmaya başlar.

Geçenlerde dünyaya çarpacağı sanılan göktaşını söyledim.

“Her yıl çıkar bu türlü söylentiler,” dedi. “Önce yıkıcı gücünün ne kadar büyük olacağından söz edilir. Tam çarpacağı gün de es geçti deyip alay ederler bizimle.”

Başladığım her sözü ağzıma tıkar işte böyle. Ben de hemen esas konuya geçerim. Esas konu da içinde para olmayan bir şey.

Para çantam gene tamtakır!

Tepki çekmemek için, yumuşak sesle sorarım:

“Harçlığımı birazcık artıramaz mısınız?”

Babam dünyaya buharlı tren olarak gelmeliymiş. Ne zaman onunla konuşmaya kalksam puflamaya başlar.

Babam yaratıcı bir insan değil. Nereden mi biliyorum? Yaratıcı olsaydı beni başından savmak için hep aynı sözleri kullanır mıydı?

“Gelecek ay benzine zam yapılmazsa düşünürüm.”

Gelecek aya kadar benzine bir değil, birçok zam yapılır. Harçlığım sonunda artar artmasına ya, paranın değeri de düştükçe düşer. Hem de toptan eşya fiyatlarının çok altına.

Toptan eşya fiyatlarını nereden mi biliyorum? Babamdan tabii. Babam muhasebeci de. Fiyat dalgalanmalarından ilk onun haberi olur ve hemen önlemini alır. Ne mi yapar? Dedim ya, yaratıcı değildir diye. Hep aynı şeyi yapar, harçlığımı kısar önce. Hesap sormam yasaktır. Çünkü piyasa çok kötüdür. Harcamaların kısılması gerekir. Yoksa evimize ipotek gelebilir, arabamızı elden çıkarmak zorunda kalabiliriz, babam işten atılabilir, haciz memuru ev eşyalarımıza el koyabilir.

Ahh! Bana kalırsa her çocuğun babasını test etme şansı olmalı. Bu kel kafalı adam babam mı, değil mi bilmeliyim.

Babama birkaç kez sordum sormasına, “Ben senin üvey oğlun muyum?” diye.

“Yaa...” dedi, alaylı. “Seni eskiciden aldım. Bir senin tahta fırçası saçlarına bak, bir de benimkine. Hiç benziyorlar mı?”

Aynanın karşısına geçtim. Sahi! Benim tepemdeki saçlar fırça, ensem sıfır numara. Babamınki ise tam tersi.

Dalga mı geçti, doğru mu söyledi bilmiyorum. Ama içime bir kurt düştü. Kurt bir yerlerimi kemirip dururken aklıma can dostum, kiraz ağacım Pakize geldi. Kurtlarla arası iyidir Pakize’nin. Yağmur yağmasın, kurtlar üşüşür meyvelerine. Bir silkinir, kurtlu kirazlarını döküverir kökünün dibine.

Pencereyi açtım, delişmen Pakize’ye seslendim:

“Huu... Pakize! Babamı benden önce tanıyordun. Söylesene, ben babamın gerçek oğlu muyum? Babam beni her akşam gittiği bowling salonunda mı buldu acaba? Yoksa biri sinemada kucağına bırakıp kaçtı mı? Şüphelerim doğruysa sağdaki kısa dalını, yukarı doğru kaldır.”

Pakize konuşmayı sevmez. Sorularıma kestirme yanıtlar verir. Annem gibi moral bozacak sözleri duymazlıktan gelir. Ben dalını yukarı kaldır demişsem o sağa sola titreştirir.

Dallarındaki karları taşımaktan yorgundu Paki-ze.

“Babam beni seviyor mu?” diye bağırdım.

Silkindi. Bir uçurtma önce havalandı, sonra yere çakıldı.

Uç mu demek istedi? Uç, git kendine başka bir baba bul.

Al, sana bir uçurtma! Kulaklarını boş laflara tıka. Çocukluğunu yaşa.

Gel de çık işin içinden. İki uçlu, karışık bir yumak verdi Pakize bana. Bir uç, yumağı hiç takılmadan sökecek. Öteki uç, dolaştıkça dolaşacak.

Markette benim seçtiklerimi torbalardan çıkarmaya çalışırken kapı çaldı. Kapı gözünden baktım, saç başı birbirine girmiş, yüzünde derin çizgileriyle bir adam soğumuş ellerini ovuşturuyor.

Babam, “Kim?” diye bağırdı içeriden.

“Tanımıyorum,” dedim. “Buz tutmuş, yaşlı bir adam.”

Kapıya geldi. Beni dirseğiyle içeri doğru iterken gözünü kapı gözüne dayadı.

“Sen işine bak. Ben ilgilenirim.”

Ben içeri gittim ama kulağım kapıdaydı. Babamla yaşlı adam kapının önünde boğuşur gibi konuştular.

Ne konuştuklarını bilmiyorum. Ama babamın çok

sinirlendiğini adam gittikten sonra üst üste içtiği sigaralardan anladım.

Pencereye koştum. Buğulu camı silip arkasından baktım. Ekose atkılı adam yakasını kaldırmış, bir ayağını sürüye sürüye gidiyordu. Tren geçmişçesine bir iz bırakmıştı karda.

Babamın yanına sokuldum.

“Dilenci miymiş?”

Yeniliğe kapalı bir adam ya babam. Yanıtı, gene puf.

Bir umut, değişik bir söz söylerse diye bekledim yanında. Ne gezer! Pencerenin kenarına gitti. Karla kaplı arabalara baktı, düşünceli.

Yabancı gibi duruyordu. Bedeni yanımdaydı ama kendinin çok uzaklarda olduğunu anlamıştım.

Öff! Beynim vızır vızır çalışıyor bugün. Bir yığın filmde gördüm, biliyorum. Ansızın kapıya dayanan yabancıların tek amacı vardır. Şantaj!

Bilmiş bir polis şefi, ucuna esrarengiz bir mektup takılı oku sapladı beynime.

“Baban seni dilenciden aldı. Dilenci babana verdiği sözü tuttu, yıllarca ortada gözükmedi. Ama artık hasta ve yaşlı biri o. Çalışıp para getirecek yaşa gelmiş oğlunu geri istiyor. Baban ya seni verecek yabancıya, ya da ayda 200 lirayı. Şimdilik parayı ödüyor. Ama sevinme. Senden usandı. Yakında al götür şu zırtoşu diyebilir.”

Beynim zonklamaya başladı. Mektubu bu kadar yüksek sesle okuyan kim?

Kulaklarımı tıkadım. Sesi bastırmak için avaz avaz bağırmaya başladım:

*“Ben bir yunus balığıyım
Denizlerin kralyım.”*

■ ■ ■

Bir hafta sonra, aynı yaşlı adamı bizim evin yakınındaki otobüs durağında gördüm. Ekose atkısını takmamış olsaydı, kolay kolay tanıyamazdım. Banka oturmuş, gazetesini okuyordu.

Yanına sıkıştım. Beni görmedi bile. Gazeteye iyice kaptırmıştı kendini.

8 numaralı otobüs geldiğinde, gözlüğünün üstünden otobüsün numarasına dikkatlice baktı. Gazeteyi katlayıp cebine koydu.

Bir anda elektrik çarpmışçasına sarsıldım. Karşı koyamadığım bir el beni ona çekiyordu.

Apar topar otobüse atladım. Tıklım tıkıştı otobüs. Ekose atkıyı göz hapsine aldım. Atkı, üç durak sonra kapıya doğru yanaştı. Ben de arkasından sürüklendim.

Durakta otobüsten bir o indi. Bir de ben iniyordum. Topuğum bir engele takıldı, yere kapaklandım.

Patırtıma döndü.

“Dur, ben kaldırayım.”

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

Sevim Ak

Resimleyen: Behiç Ak

GEMİCİ DEDEM

“Bu gemi nereye götürürse git!”

Sevim Ak'tan duygulu bir aile öyküsü

Karlı bir kış günü kıvrıkcık saçlı, yeşil-kırmızı ekose atkılı bir adam bir evin kapısını çalar. Huyu suyu denize benzeyen, nasırlı elleri dümenini arayan bu yaşlı adam kimin nesidir? Acımasız polis şefi fitne dolu mektuplarıyla neden çocuğun kafasını karıştırır? Konserve kutusunu bile açmayı beceremeyen babanın içindeki patlamaya hazır volkan, evin haritasını değiştirebilir mi? Kiraz ağacı Pakize, çocuğun içini kemiren kurtları nasıl savar?..

Çocuk edebiyatında 30. yılını geride bırakan **Sevim Ak**'ın yalın anlatımı ve zengin hayal gücüyle bir solukta okuyacağımız, sürükleyici bir roman... huyu suyu denize benzeyen, nasırlı elleri dümenini arayan bu adam da kimdir? Yanıtı kitapta!

ISBN 978-975-07-0865-7

